

REDOGÖRELSE FÖR FAKTA:

En opartisk rättsutredning 1993 av affärsjuristerna S Jernryd och U Jönsson, Lund, under medverkan av professorn i processrätt Lars Heuman, Stockholm, konstaterade "sannolikt vårdslös processföring" av en advokat (LS), vilken 1986-89 hade företrätt Klemeco Nord AB i Malmö tingsrätt i ett skadeståndsärende. (Prof. Heuman är specialiserad på advokats plikter och ansvar med böcker i ämnet.) Målet, som advokaten LS hade fört i Malmö tingsrätt, gick till Högsta domstolen (T 485/90) varvid Klemeco förlorade då viktiga bevis och åberopanden underlätits av advokaten. Målet har publicerats i NJA 1992 s 403.

Advokaten LS vägrade diskutera sitt arbete och den efterföljande utredningen med utredarna. Advokaten stämdes därför i juni 1993 vid Ängelholms tingsrätt (mål T 341/93). Advokaten friades av första instans som lämnade det opåkallade utlåtandet att "*advokaten skött sitt uppdrag med omsorg och skicklighet*". Detta fastställdes av hovrätten utan angivande av egna domskäl (mål T 170-96). Enligt beslut den 19 oktober 2000 fann Högsta domstolen ej saken (vårdslöst ombudsskap) vara av prejudicerande art (mål T 5039-99).

- Rättshistoriska studier visar att prövningstillstånd regelmässigt ej beviljas när det gäller skadeståndsmål mot **advokater**. I Sverige saknas likväl prejudikat om **advokaters** åligganden och ansvar gentemot sina uppdragsgivare. Det enda rättsfallet i HD (från 1949) bekräftar "regeln" att en klient inte kan få en ansvarsfråga mot **advokat** prövad i Sveriges **högsta** rättsinstans. De många rättsliga avgörandena från hovrätterna visar dessutom att uppdragsgivaren aldrig vinner mot instämnd advokat. Endast något fall kan påvisas på över 110 år! En jämförelse med Sveriges närbesläktade grannländer visar att missnöjda klienter i exempelvis Danmark får rätt i domstol mot advokater i cirka sextio fall av hundra och redan i tillsynsnämnden ca 38 % av fallen. Det har i Danmark och Norge ansamlats åtskilliga rättsliga avgöranden i högsta instans under åren. Att motsvarande siffra i Sverige är "noll" och att utgången för uppdragsgivarna i lägre rättsinstanser är "noll bifall av hundra" kan inte förklaras med "bättre" utbildning av advokatkåren och en bättre försäkring, då dessa moment de facto är jämbördiga.
- Rättegången i Ängelholms tingsrätt mot advokaten LS tog tre år. Lika lång tid (3 år) tog det i hovrätten trots ett flertal framstötter från Klemeco om att skynda på ärendet. Totalt dröjde det slutliga avgörandet över **sju år**.
- Till följd av dröjsmålet i hovrätten gjorde Klemeco en framstöt till JK. Justitiekanslerns utredning påvisade flera misstag i hovrättens handläggning. Materialet utgör kritik av hovrättsavdelningens hantering. Trots det uppenbara **jävet** satt samme avdelningschef ordförande i efterföljande huvudförhandling där hans vederdeloman i JK var part (som ej hade råd att biträdas av jurist då rättsskyddet var konsumerat). Någon möjlighet för Klemeco att begära annan domare förelåg ej då all övrig hovrättspersonal var på studieresa just denna dag. Alternativet för Klemeco hade varit att begära huvudförhandlingen uppskjuten till senare tillfälle. Med tanke på redan förspild väntetid hade risken dock varit ytterligare ett par års väntan. Hovrättslagmannen borde självmant ha avstått att döma i målet och även satt ut tiden för huvudförhandling till en dag då flera domare var tillgängliga och inte endast hans yngsta tillförordnade assistenter.
- **Hovrätten skrev en blank dom** utan egen självständig motivering trots Klemecos hemställan om en fyllig motivering av domskälen. Och trots att Klemeco kraftigt förstärkt sin talan med bevisning och relevant material som framkom under huvudförhandlingen i tingsrätten.